

Baggermolens uit beeld .

Met het verdwijnen van de laatste baggermolen uit de Asseltse plassen december 2010 werd een periode van intensieve ontgroning in Asselt afgesloten. De tijd van ontgroning leeft nu hopelijk alleen nog als een herinnering in ons geheugen. Het geluid van de baggermachine en de vele vaarbewegingen van de grindschepen die voorzichtig manoeuvrerend pal langs onze haven voeren waren niet altijd zonder gevaar. Tot tweemaal toe voer een vrachtschip tegen de steiger met schade aan de pijler als gevolg. Of een vrachtschip voer pardoes de haven binnen. Ook lagen er grindhoppen onder de waterspiegel waarop wij dan tijdens zeilwedstrijden wel eens vast voeren. Voor ons watersporters die graag vertoeven op het water zijn de ontgrindingen een ware zegen voor de watersport.

Voor de weder opbouw van Nederland na de tweede wereldoorlog en de uitvoering van het deltaplan dat ontwikkeld wordt na de stormvloed van 1953, zijn grote hoeveelheden zand en grind nodig. Uit testboringen blijkt dat deze grondstoffen in Midden Limburg op grote schaal aanwezig zijn. Er worden door ontgrinders vele hectaren grond aan gekocht.

Door die ontgrindingen ontstaan in Midden Limburg grote waterplassen. Deze zijn in oppervlakte groter dan de Vinkeveense-en Loosdrechtse plassen. Ook Asselt ontspringt de dans niet. Van af de jaren 50 werd hier gebaggerd en zo ontstonden de Asseltse plassen in zijn huidige omvang. Sinds twee jaar wordt er niet meer gebaggerd en lagen twee baggermolens zij aan zij werkeloos midden op het water voor anker. Het oorspronkelijke Maasdal is hier door een rivierbochtafsnijding en door de grootschalige grindwinning geheel gewijzigd. Bij de afsnijding van de grote Maasbocht van Asselt in de jaren 50 van de vorige eeuw werd het deel van de oude loop nabij de Koningsgriend gedempt en ontstond een schiereiland tussen de nieuwe en oude

Maasloop

Vanaf de jaren '60 begon men aan de noordzijde van dit schiereiland met de relatief ondiepe winning van grind. In de jaren '80 is het deelgebied Leeuwenhorst diep ontgrind en later kwam ook de gehele zuidoosthoek (Swaar Ohe) tot aan de Lindenweg aan de beurt. Het resultaat van deze ingreep is een complex van plassen, (schier)eilanden en smalle oeverstroken. De niet vergraven of deels weer aangevulde stroken land zijn vervolgens als natuurontwikkelingsgebied in gebruik genomen (natuurontwikkeling en runderbeweiding).

Op 21 juni 2007 werd het gebied overgedragen aan staatsbos beheer. Nu is het natuurgebied. Ieder jaar verschijnen er nieuwe planten en dieren. Er lopen en grazen Konikpaarden en Galloway runderen.

Bij de recente herinrichting zijn langs de ontstane plassen gevarieerde oeverzones met zandplaten, ondieptes en een eiland aangelegd. Daarnaast is in de zuidoosthoek een aantal lange landtongen parallel aan de oever van de plas aangelegd. Bij de herinrichting van de plassen is het accent op natuurherstel komen liggen. **Voor de**

watersportverenigingen is het belangrijk nu te participeren in de ontwikkeling rondom dit gebied echter met dien verstande dat natuur en extensieve watersport (zeilen, kanoën en rustige motorbootvaart met elkaar samengaan. Een onderwerp dat steeds de aandacht vraagt en een hoofdthema binnen onze vereniging moet zijn en zijn contacten met de Gemeente Roermond, de Provincie Limburg, het GOML en Staatsbosbeheer.

Uit de krant "Limburg dichterbij" een infokrant van de Provincie Limburg: De Maasplassen bieden ruim 3000 hectare aan mogelijkheden voor bewoners, bedrijven, toeristen, watersporters en natuurliefhebbers. Maar juist in de omvang schuilt het probleem. De afgelopen jaren heeft iedereen zo zijn eigen invulling aan de Maasplassen gegeven. Een jachthaven hier, een natuurgebied daar. Wie houdt het overzicht? Dát is nou echt een taak van de provincie. We hebben zoveel mogelijk partijen bij elkaar gebracht om de Maasplassen eens goed onder handen te nemen.

SAMEN NAAR EEN TOTAALPLAN

Het is hoog tijd om de Maasplassen opnieuw te ontwikkelen, want eigenlijk is niemand echt tevreden met de huidige situatie. Het belangrijkste is om natuur, economie en recreatie allemaal een eigen plek te geven. Daarbij verdient ook de stijgende waterspiegel de nodige aandacht. Mede door de zeespiegelstijging zal de waterafvoer door de Maas de komende jaren meer dan 50% stijgen. Veiligheid is dus zeker ook een aandachtspunt. Begin dit jaar is de GOML opgericht, de gebiedsontwikkeling Midden-Limburg. Deze houdt zich bezig met projecten door de hele regio, waaronder de Maasplassen. In de GOML werken onder andere gemeenten, rijkswaterstaat, natuurorganisaties en ondernemers samen.

IDEEËN GENOEG!

Als één iemand duidelijke ideeën heeft over de toekomst van de Maasplassen dan is het

Ap Joosten wel

Als zestienjarige jongen begon hij te zeilen op de Asseltse plassen.. Later is hij als directeur van een bedrijf in bouwgrondstoffen betrokken geweest bij de ontgrinding en herinrichting van het gebied. Tegenwoordig vertegenwoordigt hij de Regioraad Limburg binnen het landelijke Watersportverbond. Vanuit die functie zit de heer Joosten ook in de GOML. De heer Joosten: "Natuurlijk heb ik een heleboel plannen om de Maasplassen aantrekkelijker te maken als watersportgebied. Daar zijn veel mogelijkheden voor en de economie in de hele regio profiteert mee. Als we zorgen voor betere vaar- en afmeermogelijkheden, zullen veel meer mensen prachtige dorpen als Thorn, Stevensweert en Asselt bezoeken. Als we zorgen voor mooie natuur en betere wandelen fietsroutes kunnen we deze toeristen ook nog eens verleiden om langer in de regio te blijven. Zo moet alles uiteindelijk gaan samenstromen." **Hoe kunnen de**

Maasplassen worden verbeterd?

De provincie brengt verschillende partijen rond de Maasplassen bij elkaar.

Specialisten en direct betrokkenen ontwikkelen samen ideeën. Dat kan ook niet anders, er komt zoveel bij kijken en alles moet nu echt in samenhang ontstaan.

We zetten een aantal aandachtspunten én concrete ideeën op een rij.

1. Watersport

Wist u dat de gemiddelde brughoogte in Europa 13 meter is? De bruggen over de Maasplassen zijn gemiddeld slechts 9 tot 9,5 meter hoog. Hierdoor kunnen veel moderne jachten de Maasplassen en omliggende gemeenten niet eens bereiken.

2. Recreatie

De toeristische invulling die er is rond de Maasplassen is verouderd. Een upgrade zou een belangrijke impuls kunnen geven. Speerpunt: voldoende afmeerplaatsen met moderne faciliteiten en ook ruimte om te overnachten. De locatie voor deze plaatsen moet nauwkeurig worden gekozen. In de nabijheid van plaatselijke ondernemers én natuur, maar niet in beschermde natuurgebieden.

3. Economie

Varende vakantiehuizen nemen snel toe aan populariteit. Dit zijn schepen die in de eerste plaats gericht zijn op comfort en in de tweede plaats pas op mobiliteit. In de Maasplassen is volop ruimte voor dergelijke innovatieve vormen van toerisme.

4. Natuur

Er is de afgelopen jaren onvoldoende aan gerichte natuurontwikkeling gedaan. Maar er is spontaan wél hele mooie natuur ontstaan. Door deze afzonderlijke stukken groen met elkaar te verbinden ontstaat een aantrekkelijk natuurgebied.

5. Veiligheid

Nu de Maasplassen in zijn geheel worden aangepakt, wordt ook de hoogwaterproblematiek daarbij betrokken. De Maas is grillig en het is van essentieel belang het gebied veiliger te maken tegen overstromingen. Mede door de zeespiegelstijging zal er in de toekomst veel meer water door de Maas gaan stromen. Daar zijn nú maatregelen voor nodig.

Als regio vertegenwoordiger van KNWV Regio Limburg schrijft Ap Joosten naar aanleiding van het stakeholdersbijeenkomst aan het College van Burgermeester en Wethouders van Roermond het volgende:

Roermond, 18 december 2010

Onderwerp: GOML/Maasplassen.

Geacht College,

Naar aanleiding van de stakeholdersbijeenkomst op 9 december jl. en de gepresenteerde plannen door het bureau Heuscher & Copier wil het Koninklijk Nederlands Watersport Verbond, Regio Limburg uw aandacht vragen voor de belangen van de Roermondse Watersportverenigingen.

Het betreft de verenigingen die 1 december jl. bij het als positief ervaren gesprek met Wethouder IJf aanwezig waren.

De ontwikkelingen van de Maasplassen die zijn gelegen in de Gemeente Roermond en ten dele in de Gemeente Maasgouw (Lus van Linne, Gerelingsplas en Spoorplas), dienen er toe bij te dragen dat de Gemeente Roermond zich op termijn op de kaart kan zetten als "Stad aan de Maas en haar Maasplassen" op een wijze die in eerste instantie recht doet aan de watersportontwikkeling in Midden Limburg.

Onlangs was er een publicatie in Dagblad De Limburger 7 december 2010 met de mededeling dat bouwactiviteiten binnen het Maasplassengebied meer ruimte zullen krijgen door rivierverruimende maatregelen (Deltawet/Zandmaas2/Maaswerken). Met name werd aangehaald dat het effect van de ingrepen in de Lus van Linne een waterstanddaling voor Roermond tot gevolg had van ca. 40 centimeter.

Ik wil er nadrukkelijk op wijzen dat ingrepen binnen het kader van rivierverruiming altijd effect hebben op het achterliggende gebied (stroomopwaarts) en dat feitelijk het effect van de Lus van Linne gunstig uitpakt voor Panheel, Wesseem, Maasbracht, maar niet voor de Maas en de plassen stroomafwaarts. Met andere woorden Roermond kan hieruit geen compenserend voordeel behalen en moet het dus hebben van de verruiming van de Spoorbrug te Buggenum en rivierverruimende maatregelen vanaf Buggenum tot Kessel. In de stakeholdersbijeenkomsten vanaf de start van het GOML/Maasplassen heeft het KNWV een aantal suggesties gedaan over de ontwikkeling van de Maasplassen en wat bewaard dient te blijven in het gebied. Enkele hoofdpunten wil ik hierbij benoemen:

- Het zijn de Watersportverenigingen geweest die de watersport ontwikkeld hebben in Limburg. In een later stadium is hierop ingespeeld door de ondernemers.

Na de overname van de Maasplassen door Aqua Terra NV/Maasplassen is de Stichting Maasplassen opgericht, nu verenigd in het TROM en werden de verenigingen buiten spel gehouden.

Het KNWV vindt het niet meer dan normaal dat een belangenorganisatie deelt uit maakt van het TROM, landelijk is dit een normaal beeld in waterrijke gebieden, maar in Midden Limburg ontbreekt die wil, enkel en alleen als gevolg van de privatisering van de Maasplassen.

- Watersportvereniging Maas en Roer organiseert, door het KNWV aangewezen als steunpunt voor de wedstrijdzeilsport, al vele tientallen jaren wedstrijden zowel nationaal als internationaal, voor de eigen vereniging (ca. 600 leden) en jeugdwedstrijden. Daarbij is de watersportvereniging Maas en Roer de promotor van de Jeugdzeilopleiding in Limburg.

- Het voornemen tot het dichteren van de invaart naar de Zuidplas betekent ook dat met name de leden van Roeivereniging Aeneas een forse omweg moeten maken, over

het druk bevaren deel van de Maas langs Ool naar de nieuwe invaart ten westen van Oolderhuuske. Dit is dus een belangrijke kwaliteitsvermindering voor de roeisport. - Ook werd aangegeven dat over de nieuwe invaart naar de Zuidplas een fietsbrug zou worden aangelegd. Ik heb opgemerkt dat de doorvaarthoogte van de brug minimaal 13 meter dient te zijn omdat vele zeiljachten, met name de kajuitboten die doorvaarthoogte nodig hebben willen ze de Zuidplas kunnen verlaten om naar de Oolderplas, Gerelingsplas of op de rivier de Maas te zeilen of te varen, dus een fietsbrug is niet wenselijk.

- De ontwikkelingen in de Noordplas van drijvende woningen aan de oostkant van deze plas, pal voor de windsurfvereniging Koers Zuid betekent dat het voortbestaan van deze vereniging in het geding is. Ik wil er nadrukkelijk op wijzen dat het bestaansrecht van Koers Zuid, net als vele andere verenigingen, in de verkoopovereenkomst tussen de Provincie Limburg en Aqua Terra NV of diens rechtsverkrijgers is gewaarborgd. Met name hebben de verenigingen indertijd de volledige steun hierin gehad van het Stadsgewest Roermond, waarvan uiteraard ook de Gemeente Roermond deel uit maakte. Het is derhalve vanzelfsprekend dat van de Gemeente Roermond verwacht mag worden dat zij zich hiervoor sterk maakt naar Maasplassen BV of de mogelijke nieuwe eigenaar. - Hetzelfde geldt voor de ontwikkelingen in Herten-Ool, de plas de Rosslag, eigendom van Maasplassen BV, waar de Watersportvereniging Hertha moet verdwijnen om plaats te maken voor drijvende woningen en dhr. Vrancken niet bereid is een alternatieve locatie aan te bieden. Zo is ook hier een inspanning van de Gemeente Roermond op zijn plaats en wenselijk.

- Met betrekking tot de Gerelingsplas en Spoorplas hebben wij onze zienswijze inzake de Mer-procedure kenbaar gemaakt, concreet betekent het dat in de eindfasering de Gerelingsplas open dient te blijven voor de zeilsport en de rustige watersport. Deze zienswijze past bij die visie van de Gemeente Roermond en wij zien dan ook graag dat de Gemeente Roermond hieraan vasthoudt.

- Ontwikkelingen "Kop van Hatenoer"

Naar aanleiding van de plannen van Schipper en Bos te Amersfoort en het voorontwerp wijziging bestemmingsplan Kop van Hatenoer heeft het KNWV de effecten bij hoogwater onderzocht als op dit terrein 70 vakantiewoningen worden gebouwd. Het huidige maaiveld ligt op een hoogte van ca. 20.30/20.50 +NAP en wordt opgehoogd tot ca.

21.90 +NAP. zoals vermeld in het voorontwerp (bldz.36) en de ophoging zal ca. 1.50 meter zijn.

Als compensatie, in overleg met RWS, is vastgelegd dat een nog aan te leggen vergunde dijk rondom camping Hatenoer gebruikt wordt als compensatie en dat deze dijk niet wordt gerealiseerd.

Opgemerkt moet worden dat in het rapport Rivierkundige uitwerking Hatenoer, bijlage van het voorontwerp bestemmingsplan Kop Hatenoer, de berekeningen uitgaan van een ophoging, cq maaiveldhoogte van 20.50+NAP als compensatie wordt genomen het niet aanleggen van de dijk rondom Camping Hatenoer. In het rapport wordt nergens uitgegaan van een hoogte van 21.90+NAP.

Conclusie is dat de huidige plannen van Schipper en Bos afwijken van de uitgangspunten van de rivierkundige uitwerking en aangenomen moet worden dat bij een ophoging tot 21.90+NAP er derhalve veel meer opstuwing zal ontstaan, waarvan de effecten niet bekend zijn. Er zullen zich zeker nadelige gevolgen voor Maas en Roer voordoen. Wij zijn benieuwd hoe U dit wilt oplossen en welke compenserende maatregelen verder noodzakelijk zijn.

- Oolderplas. Tegen de aanleg van de geplande Pier hebben wij geen principiële bezwaren mits er voldoende rekening wordt gehouden met de surflocatie van Surfclub Druses en de resterende plas de functie heeft van rustige watersport zoals zeilen, motorbootvaren ((9 km/uur) kanoen en roeien.

- Met betrekking tot de Asseltse Plassen willen wij er de nadruk op leggen dat dit gebiedsinds de fase van de herinrichting grindwinningsgebieden bestemd is voor rustige watersport en natuurlijke ontwikkeling. Een tweede jachthaven zal, indien deze wordt ontwikkeld, een onevenredige druk op dit gebied leggen, een ontwikkeling die door de Watersportvereniging Ascloa niet wenselijk wordt geacht. Ook op de Asseltse plassen wordt door WSV Ascloa meer dan 25 jaar een jeugdzeilopleiding verzorgd. Deze vereniging is met de Roermondse Roei- en Zeilvereniging Maas en Roer toonaangevend in Midden Limburg. Het waterplassengebied Midden Limburg is er zeer bij gebaat om de zeilsport, de roeisport, het kano-en en het surfen toegankelijk te maken voor de jeugd.

Ook dit is binnen het GOML, met steun van het Huis voor de Sport in Limburg, diverse malen onderstreept en het KNWV is van mening dat dit aspect binnen het GOML steviger inhoud moet krijgen.

- Wij achten het zeer van belang dat in het Masterplan het initiatief wordt genomen tot het instellen van een handhavingsregime waarin onder meer geregeld is, dat de vaarsnelheid op de plassen maximaal 9 km/uur toestaat voor boten die door een motor worden aangedreven.

- Het KNWV, Regio Limburg heeft in het stakeholdersoverleg eveneens aangegeven dat in het Masterplan wordt opgenomen dat er een overlegstructuur tot stand komt waarin alle belanghebbenden zitting hebben. Het voorstel is twee maal per jaar deze bijeenkomsten te houden om zaken te evalueren of nieuwe initiatieven of visies uit te werken, iets wat uiteindelijk moet leiden tot intensieve samenwerking en respect voor elkaars belangen of standpunten. Wat uiteindelijk Roermond echt als Stad aan de Maas en Maasplassen duidelijk op de kaart zal zetten.

In de bespreking met Wethouder IJf van 1 december jl. in het Stadhuis heb ik samen met de Roermondse Watersportverenigingen een aantal van deze zaken aan de orde gesteld. Het mag ook gezegd zijn dat de opstelling van dhr. IJf positief was en opening geeft tot verdere ontwikkeling van de verenigingsactiviteiten.

Het moge bij deze ook duidelijk zijn de KNWV Regio Limburg de belangen van de verenigingen vertegenwoordigt binnen het GOML en binnen de Provincie Limburg. Uw reactie op onze visie en opmerkingen alsmede een uitnodiging voor verder overleg om te komen tot een gezonde Watersportontwikkeling in het Roermondse plassengebied zie ik met belangstelling tegemoet.

Namens KNWV, regio Limburg

Ap Joosten

Als laatste wil ik opmerken dat het Masterplan, de richtlijn hoe de Maasplassen zullen worden ontwikkeld, we niet al te hoge verwachtingen moeten hebben want de lobby van politici, de eigenaar van Maasplassen BV en andere projectontwikkelaars zijn nauw met elkaar verbonden en ook hebben de natuurbelangenorganisaties een stevige positie terwijl het belang van de watersportverenigingen en kleinere ondernemers relatief weinig gehoor krijgen. De vraag is wie al die plannen gaat financieren en zonder private inbreng zal het niet eenvoudig zijn. Het moet niet het resultaat opleveren dat enkel de stad Roermond in de kijker geplaatst wordt en al het andere daar aan ondergeschikt gemaakt worden. (A.J.) Ap Joosten

Jan Ansems